

Position Paper MKB-bedrijfsleven stand van zaken Omgevingswet/DSO

Oproep voor duidelijke randvoorwaarden DSO bij Inwerkingtredingsdatum Omgevingswet

Verscheidene vertegenwoordigers van het mkb-bedrijfsleven zijn al jaren constructief – en de afgelopen maanden zeer intensief - in gesprek met het ministerie van BZK over de invoering van de Omgevingswet en daaraan gekoppeld het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Ten aanzien van de werking van het DSO zijn positieve stappen gezet. Toch komen wij - als vertegenwoordigers van ruim 75.000 mkb-ondernemers (met ca 1 miljoen werknemers en ruim €200 miljard omzet per jaar) op basis van de overleggen en de resultaten uit de pilots (nog steeds) tot de conclusie dat het DSO nog onvoldoende gereed is. Een collectief van mkb-brancheorganisaties – bestaande uit Koninklijke Metaalunie, BOVAG, NRK, INretail, NBOV, KNS, VACO, Vakcentrum, KVGGO, Poeliersbond, FOCWA, Dibevo, NOVE, Vereniging ION, OnderhoudNL, VLK en VVVVF zijn dan ook content met het besluit om:

1. de inwerkingtreding van de Omgevingswet op te schorten
2. én het besluit van de Eerste Kamer om een brief met randvoorwaarden op te stellen voorafgaand aan behandeling van het Koninklijke Besluit tot invoering.

Naar de mening van het mkb-bedrijfsleven zou een nieuw Koninklijk Besluit pas kunnen worden voorbereid zodra de doelstelling van de Omgevingswet en het DSO, namelijk ‘eenvoudig en beter’ toetsbaar gehaald wordt. Hiervoor is sowieso een uitgebreide MKB toets op basis van een gevuld DSO noodzakelijk inclusief het daadwerkelijk oefenen ermee door mkb-ondernemers gedurende 6 maanden. Tevens is het van groot belang dat er voldoende tijd (minimaal 3 maanden) wordt uitgetrokken voor voorlichting aan leden over het DSO door onder andere de brancheorganisaties.

Het mkb-bedrijfsleven roept de Eerste Kamer dan ook op om ook nadrukkelijk aandacht te hebben voor de randvoorwaarden die voor het mkb bedrijfsleven essentieel zijn (de focus qua randvoorwaarden ligt nu met name op het ‘bevoegd gezag’). Welke randvoorwaarden noodzakelijk zijn, worden onderstaand nader uitgewerkt. De randvoorwaarden zijn gerangschikt op: *Proces/Communicatie, Techniek/Functionaliteit en Inhoud.*

Proces en communicatie

Het mkb-bedrijfsleven – de vele tienduizenden leden van onze organisaties – zal een belangrijke gebruiker worden van het DSO. Via pilots en overleggen hebben wij al maanden de werking in de praktijk van het DSO kunnen testen. Toch worden te vaak cruciale verbeterpunten die aangereikt worden door het mkb-bedrijfsleven onvoldoende geprioriteerd. Twee zaken met betrekking tot het proces en de communicatie zijn voor het mkb-bedrijfsleven zeer van belang:

- MKB toets essentieel
In maart 2019 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen dat een MKB Toets uitgevoerd moet worden als het DSO – naar de mening van alle betrokkenen – voldoende gereed zou zijn. Een volwaardige MKB Toets heeft zo kort voor inwerkingtreding nog steeds niet serieus plaats gevonden. Toch is een dergelijke toets noodzakelijk om te beoordelen of het DSO begrijpelijk en logisch is voor de mkb-ondernemer zodat deze (bij voorkeur zonder inschakeling van externe adviseurs) de weg kan vinden in het DSO.

- Goede en voldoende voorlichting
Het mkb-bedrijfsleven benadrukt al jaren dat voldoende voorbereidingstijd en communicatie over alle wijzigingen die de Omgevingswet voor mkb-ondernemers van groot belang is. Wij hebben met betrekking tot de lancering van het DSO ook onze medewerking toegezegd om onze leden voor te lichten over de veranderingen. De onzekere situatie rondom inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft echter tot gevolg dat we onze leden nog niet hebben *kunnen* voorlichten. Een periode van 3 maanden is hiervoor minimaal gewenst.

Techniek en functionaliteit

Recent is het Adviescollege ICT-toetsing met het door de Eerste Kamer verzochte advies gekomen. De mkb-vertegenwoordigers herkennen zich in de conclusie van het Adviescollege dat de ICT nog onvoldoende op orde is om mkb-bedrijven in voldoende mate een klantvriendelijk hulpmiddel te geven bij de Omgevingswet. Tevens ondersteunen de mkb-branches het advies van het Adviescollege ICT om een centrale ICT-helpdesk voor bedrijven en burgers in te richten. Voorbeelden waaruit blijkt dat de techniek en functionaliteit nog onvoldoende op orde zijn:

- DSO qua functionaliteit verslechtering t.o.v. digitale loket 'AIM'
Het mkb werkt op dit moment onder andere met het digitale loket 'AIM'. In dit digitale loket zijn vragenbomen opgenomen die individuele ondernemers (bege)leiden naar de relevante voorschriften. Deze techniek van vragenbomen is nog niet overgenomen door het DSO wat leidt tot een gigantische toename van (irrelevante) voorschriften voor het mkb. Een MKB-er krijgt in het DSO nu bijvoorbeeld meer dan 1000 bladzijden (!) DSO-output aan milieuregels. En bijvoorbeeld alleen al 90 bladzijden milieueisen voor een relatief eenvoudig onderwerp – namelijk een verwarmingstoestel.
- DSO kent verschillende type gebruikers, dat geldt ook voor begeleiding en voorlichting.
De meeste mkb-ers hebben niet de luxe om een 'dedicated persoon' in dienst te hebben op het vlak van vergunningen. Voor deze grote groep ondernemers is het DSO van essentieel belang om zonder inschakeling van een externe adviseur op de hoogte te zijn van:
  - De algemene milieu- en brandveiligheidsregels die moeten worden nageleefd.
  - Of er een meldplicht of vergunningplicht geldt en deze zelf kan indienen.
  - Welke ontwikkelingen er in de directe bedrijfsomgeving plaatsvinden die van impact kunnen zijn op de bedrijfsvoering.

Op dit moment voorziet het DSO niet in een segmentatie naar deze doelgroepen waardoor de hele module doorlopen moet worden. Ook wordt een ingang met veel gebruikte bedrijfstakken cq. brancheprofielen gemist.

Inhoudelijk missen (ook) nog belangrijke (andere) zaken

Naast proces/communicatie en techniek/functionaliiteit constateren wij dat ook de inhoudelijk 'vulling' van het DSO op dit moment onvoldoende is. Essentiële zaken voor mkb-bedrijven zijn nu niet of onvoldoende opgenomen in het DSO. Illustratief:

- Cruciale inhoud op vlak van bijvoorbeeld brandveiligheids – en milieueisen ontbreekt
Op dit moment ontbreekt in het DSO voor een mkb-er een digitaal hulpmiddel en de benodigde informatie om brandveiligheids – en milieueisen te checken. Al vanaf 2016

verzoeken de mkb-vertegenwoordigers om brandveiligheids- en milieu eisen op te nemen in het DSO.

- Onvoldoende content in de DSO 'Vergunningcheck'
Ook is er (nog steeds) onvoldoende inhoud te vinden in de 'Vergunningcheck'. Deze zou juist moeten dienen om te vermijden dat de mkb-er voor allerlei activiteiten/werkzaamheden continu contact met de gemeente op moet nemen om te vernemen of er een vergunning of meldplicht is voor een initiatief. Tevens heeft de Vergunningcheck nog steeds veel 'disclaimers', waardoor de ondernemer onvoldoende duidelijkheid krijgt. Onnodige belasting ondernemer en bevoegd gezag.

Concluderend

Het mkb-bedrijfsleven heeft de invoering van de Omgevingswet altijd gesteund vanuit de gedachte 'eenvoudig en beter'. Wij geloven er nog steeds in dat het DSO in essentie hier uiteindelijk voor kan zorgen. Maar niet met de huidige stand van zaken van het DSO. Graag hanteren wij vanuit het mkb-bedrijfsleven de volgende uitgangspunten voor een ordentelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet:

- Het DSO behoort in de praktijk 'gebruiksvriendelijk, bruikbaar en werkbaar' te zijn voor het mkb zonder daarbij gebruik te hoeven maken van externe adviesbureaus.
- Het niveau van gebruiksvriendelijkheid mag in ieder geval niet verslechteren ten opzichte van nu en moet op termijn zelfs eenvoudig en beter zijn. O.a. voor het vinden van de algemene milieu- en brandveiligheidseisen, alsmede de vergunningcheck en de eisen en ontwikkelingen in de directe bedrijfsomgeving.
- Het mkb moet uit kunnen gaan van een gevuld DSO zonder disclaimers waarbij de relevante informatie eenvoudig raadpleegbaar is.
- Een volwaardige MKB-toets behoort – alvorens de Omgevingswet in werking treedt - plaats te vinden op basis van een gevuld Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) met het bevoegde gezag (reële setting)
- De mkb-brancheverenigingen behoren voldoende tijd te krijgen om ondernemers tijdig in te kunnen lichten en van advies te kunnen voorzien in het kader van de inwerkingtreding van het DSO.

Voor nader informatie kunt u – namens de mkb-branches – contact opnemen met:

- Hannie Stappers (BOVAG) via hanniestappers@bovag.nl en/of 06-53673127
- Wijnand van Zanten (Koninklijke Metaalunie) via zanten@metaalunie.nl en/of 06-53289937